

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Стратегічне управління»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність: 073 «Менеджмент»
Освітньо-професійна програма «Менеджмент»
Рік навчання: 4, семестр: 8
Форма навчання: денна, заочна
Кількість кредитів ЄКТС: 4
Мова викладання: українська

Лектор курсу

Контактна інформація
лектора (e-mail)

Сторінка курсу в eLearn

Гогуля Ольга Петрівна, кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту ім. проф. Й. С. Завадського

e-mail: gogulya.o.p@nubip.edu.ua, ogogulya@ukr.net
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=99>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «*Стратегічне управління*» є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми «Менеджмент» для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Метою курсу є формування у майбутніх фахівців з менеджменту сучасного управлінського мислення, системи теоретичних знань і практичних навичок у сфері стратегічного управління, оволодіння вміннями приймати адекватні вимогам зовнішнього середовища стратегічні рішення, використовувати інструментарій стратегічного менеджменту у процесі управління діяльністю та розвитком підприємств на ринку.

Завданням початкової дисципліни полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти цілісного розуміння теоретико-прикладних аспектів стратегічного управління, знань щодо сучасних підходів до стратегічного аналізу середовища підприємства, методів оцінки та прогнозування його майбутнього стану; формулювання місії, мети, перспективних цілей підприємства; набуття навичок і вмінь приймати і реалізовувати стратегічні рішення, будувати «дерево цілей», використовувати моделі і методи розробки стратегій у вигляді «стратегічного набору» з урахуванням обраної політики ведення бізнесу та потенціалу підприємства; здійснювати процес стратегічного планування; набуття навички встановлення взаємозв'язку стратегії і тактики управління.

Компетентності ОП:

Інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації

СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

- СК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.
- СК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.
- СК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.
- СК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.
- СК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.
- СК 10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.
- СК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.
- СК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення
- СК 16. Здатність виявляти та аналізувати нові ринкові можливості, включаючи міжнародне бізнес-середовище, формулювати нові ідеї, розробляти проекти та організовувати управління бізнес-процесами.

Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.
- ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.
- ПРН 18. Демонструвати здатність виявляти перспективи розвитку підприємства, розробляти проекти, організовувати управління бізнес процесами на основі аналізу ринкових можливостей та міжнародного бізнес середовища.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/ лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оці- нюва ння
8 семестр				
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи стратегічного управління. Аналіз середовища та методи реалізації стратегій				
Тема 1. Концептуальні засади теорії стратегічного управління.	2/2	Знати основні поняття та передумови розвитку теорії стратегічного управління. Розуміти гіпотези і завдання стратегічного управління. Вміти робити порівняльний аналіз стратегічного управління з іншими науковими підходами до управління підприємствами. Обґрунтовувати імовірні вигоди від застосування стратегічного управління в практичній діяльності підприємств. Знати особливості стратегічного планування.	Підготовка доповідей, презентацій до семінарського заняття. Виконання самостійної роботи в elearn.	10
Тема 2. Рівні стратегічних рішень та типологія стратегій підприємства	2/2	Вміти визначати передумови прийняття стратегічних рішень у процесі управління підприємством. Знати рівні стратегічних рішень. Вміти	Підготовка доповідей, презентацій до семінарського	10

		виокремлювати характерні риси стратегій підприємства. Знати типологію стратегій за рівнями стратегічних рішень.	заняття. Виконання самостійної роботи в elearn.	
Тема 3. Етапи стратегічного управління та особливості формування стратегії підприємства	2/2	Знати основні етапи стратегічного управління: стратегічне планування, стратегічний аналіз; стратегічний вибір; реалізація стратегії. Розуміти суть і важливість місії підприємства, знати правила її формулювання. Вміти встановлювати взаємозв'язок між місією і ринком, місією і СЗГ. Вміти визначати стратегічні цілі, цільові орієнтири суб'єктів діяльності, контролю та інтересів; застосовувати механізми досягнення цілей. Вміти виявляти загальні тенденції стратегічного розвитку організацій на основі здійснення маркетингових досліджень	Підготовка доповідей, презентацій до семінарського заняття. Виконання самостійної роботи в elearn.	10
Тема 4. Стратегічний аналіз зовнішнього середовища підприємства. Діагностика в системі стратегічного менеджменту	4/4	Знати сутність та об'єкти стратегічного аналізу; методи та моделі для проведення стратегічної діагностики середовища підприємства. Вміти оцінювати вплив та динаміку стану зовнішнього середовища на мезо- та макрорівні на ефективність функціонування організацій; аналізувати результати різних напрямів діяльності організації. Вміти діагностувати бізнес-середовище, типи стратегій, управлінський профіль, організаційний клімат, механізми управління і т.д.	Підготовка доповідей, презентацій до семінарського заняття. Виконання практичного завдання, самостійної роботи в elearn.	15
Тема 5. Управління стратегічною позицією підприємства. Методи та інструменти стратегічного (портфельного) аналізу на підприємстві	4/4	Розуміти суть поняття «портфель підприємства» та мету його розробки. Знати поняття та характеристики стратегічної позиції підприємства та СЗГ; ключові фактори успіху СЗГ. Вміти проводити стратегічну сегментацію ринку, визначати реальну та потенційну ємності ринку. Знати мету і основні етапи портфельного аналізу. Вміти використовувати методи портфельного аналізу.	Підготовка доповідей, презентацій до семінарського заняття. Виконання практичного завдання, самостійної роботи в elearn.	15

Тема 6. Види стратегічного управління. Механізми реалізації стратегії	4/4	Знати різницю між девіантнимі превентивним характером системи управління. Розуміти особливості систем управління в умовах стабільного, динамічного зовнішнього оточення та в умовах кризової ситуації; поняття «сильних» і «слабких» сигналів зовнішнього середовища. Вміти адаптуватися, проявляти креативність, генерувати ідеї у новій ситуації. Знати етапи реалізації стратегії. Володіти навичками виконання стратегії.	Підготовка доповідей, презентацій до семінарського заняття. Виконання практичного завдання, самостійної роботи в elearn.	10
Тест до модуля 1		Перевірка засвоєних знань; проміжний контроль	Виконання тестових завдань, у т. ч. у вигляді відкритих запитань	30
Разом за змістовим модулем 1	18/18			100
Змістовий модуль 2. Система стратегій підприємства. Контроль виконання стратегій				
Тема 7. Система стратегій підприємства: генерування стратегій та умови їх реалізації	4/4	Розуміти особливості понять «стратегія», «тактика», «політика». Знати суть стратегічного набору підприємства та вимоги до його формування, стратегічної прогалини і способів її заповнення. Вміти виявляти взаємозв'язок стратегій із цілями організації, інноваціями, життєвими циклами організації і товару, станом економічного розвитку підприємницьких структур, стратегічною організаційною культурою. Знати види стратегій розвитку бізнесу, послідовність формування стратегій підприємства	Підготовка доповідей, презентацій до семінарського заняття. Виконання практичного завдання, самостійної роботи в elearn.	10
Тема 8. Корпоративні (загальні та загальноконкурентні) стратегії	2/2	Знати чинники, що впливають на визначення загальної стратегії розвитку підприємства; послідовність формування стратегій підприємства за А. Томпсоном. Володіти навичками формування загальноконкурентних стратегій за М. Портером. Знати основні ознаки та ризики впровадження цих стратегій	Підготовка доповідей, презентацій до семінарського заняття. Виконання самостійної роботи в elearn.	15
Тема 9.	2/2	Знати суть товарно-продуктових	Підготовка	15

Бізнесові (товарно-продуктові) стратегії підприємства		стратегій, критерії їх вибору, ринкові та виробничі характеристики. Вміти розрізняти види товарно-продуктових стратегій. Розуміти суть стратегічної сегментації. Вміти встановлювати оптимальне співвідношення між короткостроковим ефектом і довгостроковою рентабельністю виробництва; проводити порівняльний аналіз різних варіантів набору СЗГ.	доповідей, презентацій до семінарського заняття. Виконання самостійної роботи в elearn.	
Тема 10. Система забезпечуючих стратегій	2/2	Знати суть ресурсних стратегій. Розуміти принципову схему структури та взаємозв'язку ресурсів підприємства. Вміти оцінювати ресурсне забезпечення діяльності підприємства, визначати потребу у ресурсах для реалізації сформованого стратегічного набору	Підготовка доповідей, презентацій до семінарського заняття. Виконання самостійної роботи в elearn.	10
Тема 11. Стратегічний потенціал підприємства, формування конкурентних переваг підприємства	4/4	Розуміти поняття «стратегічний потенціал підприємства», знати елементи та фактори впливу на його формування і розвиток. Вміти використовувати окремі методи та визначати показники для оцінки стратегічного потенціалу підприємства, а також знаходити та оцінювати нові ринкові можливості та формулювати бізнес-ідеї, розробляти бізнес-плани створення та розвитку організацій. Знати сутність та основні характеристики конкурентних переваг підприємства.	Підготовка доповідей, презентацій до семінарського заняття. Виконання практичного завдання, самостійної роботи в elearn.	10
Тема 12. Стратегічний контроль та оцінювання стратегій в процесі стратегічних перетворень на підприємстві	4/4	Розуміти суть та завдання стратегічного контролю. Знати складові системи стратегічного контролю, етапи контролю реалізації стратегії підприємства. Вміти застосовувати інструменти стратегічного контролю за діяльністю організації, структурних підрозділів та персоналу	Підготовка доповідей, презентацій до семінарського заняття. Виконання практичного завдання, самостійної роботи в elearn.	10
Тест до модуля 2		Перевірка засвоєних знань;	Виконання	30

		проміжний контроль	тестових завдань, у т. ч. у вигляді відкритих запитань	
Разом за змістовим модулем 2	18/18			100
Всього за навчальну роботу	$R_{НР} = \frac{0,7 \cdot (R_{ЗМ1} + R_{ЗМ2})}{2}$			70
Підсумкова атестація (екзамен)				30
Всього за курс	$R_{ДИС} = R_{НР} + R_{АТ}$			100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу викладачів, які забезпечують курс, за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування (копіювання тексту) під час виконання письмових контрольних робіт та екзаменів заборонені. Користування мобільними пристроями допускається лише з дозволу викладача під час онлайн-тестування та підготовки практичних завдань. Самостійні роботи у вигляді рефератів, доповідей, презентацій повинні мати коректні текстові посилання на використані інформаційні джерела.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально в дистанційному режимі (у онлайн формі за погодженням із деканом факультету і лектором курсу).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Гоголя О.П., Харченко Г.А. Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Стратегічне управління» для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент», освітньо-професійної програми «Менеджмент». Київ, 2023. 145 с.

2. Гоголя О.П., Балановська Т.І., Харченко Г.А. Методичні вказівки до написання й оформлення курсових робіт з дисципліни «Стратегічне управління» для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 073

«Менеджмент», освітньо-професійної програми «Менеджмент». Київ: ЦП «КОМПРИНТ», 2022. 98 с.

3. Гоголя О.П., Харченко Г.А. Практикум з менеджменту: навчальний посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей 073 «Менеджмент» та 075 «Маркетинг». Київ: ЦП «КОМПРИНТ», 2022. 428 с.

4. Балановська Т.І., Гоголя О.П., Кубіцький С.О., Михайліченко М.В., Троян А.В. Управління організацією: навчальний посібник. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2021. 464 с.

5. Балановська Т.І., Гоголя О.П., Троян А.В. Основи менеджменту, маркетингу та підприємництва: навчальний посібник. К. ЦП «Компринт». 2018. 536 с.

6. Харченко Г.А., Гоголя О.П., Харченко В.В. Теорія організації: Навч. посіб. Київ: «ЦП «Компринт», 2023. 456 с.

7. Гоголя О.П., Харченко Г.А. Менеджмент діяльності підприємств на ринку товарів і послуг: навчальний посібник для підготовки фахівців спеціальності 073 «Менеджмент». Київ: «ЦП «Компринт», 2018. 410 с.

8. Електронний навчальний курс <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=99>

9. Артеменко Л.П. Стратегічне управління: конспект лекцій [Електронний ресурс]: навчальний наочний посібник для студ. спеціальності 073 «Менеджмент», спеціалізації «Менеджмент і бізнес адміністрування» /КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Л.П. Артеменко. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 342 с. <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/45891>

10. Буднік М.М., Невертій Г.С., Курилова Н.М. Стратегічне управління: навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Кондор», 2020. 292 с.

11. Бутко М.П., Дітковська М.Ю., Задорожна С.М. та ін. Стратегічний менеджмент: навч. посібник. Київ: ЦУЛ, 2019. 376 с.

12. Дикань В.Л., Зубенко В.О., Маковоз О.В., Токмакова І.В., Шраменко О.В. Стратегічне управління: навч. посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2019. 272 с.

13. Довгань Л.Є., Каракай Ю.В., Артеменко Л.П. Стратегічне управління: Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2019. 440 с.

14. Ігнатєва І.А. Стратегічний менеджмент: підручник. Київ: Каравелла, 2019. 480 с.

15. Кушлик О.Ю., Степанюк Г.С., Побігун С.А. Стратегічне управління: практикум. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2019. 111 с.

16. Мізюк Б.М. Основи стратегічного управління: підручник. Львів: Магнолія, 2019. 544 с.

17. Стратегічне управління: навчальний посібник. /В.Л. Дикань, В.О. Зубенко, О.В. Маковоз, І.В. Токмакова, О.В. Шраменко. Київ, Центр учбової літератури, 2019. 272 с.

18. Сумець О.М. Стратегічний менеджмент: підручник. Харків. нац. ун-т внутр. справ, Кременч. льот. коледж. Харків: ХНУВС, 2021. 208 с.